

สืบสานพระราชปณิธาน รัชกาลที่ ๑

ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.สันต์ทัด โจนสุนทร ราชบัณฑิต
สำนักวิทยาศาสตร์ ราชบัณฑิตยสภา

ประชุมวิชาการดินและปุ๋ยแห่งชาติ ครั้งที่ 5

2 สิงหาคม 2560

โรงแรมเขื่อนทราศุณย์ราชการและคอนเวนชัน เซ็นเตอร์

ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร

เสด็จสู่สวรรคาลัย

กระผมคงจะต้องกล่าวว่า มีความเสียใจอย่างสุดซึ้ง เมื่อพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จสวรรคต เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2559 เวลา 15.52 น. โดยมีพระชนมายุได้ 89 ชันษา

ซึ่งเป็นเวลาเพียง 5 ปี หลังจากที่พระองค์ท่านได้รับการเฉลิมฉลอง วันดินโลก (World Soil Day) เมื่อปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) โดยยึดวันที่ 5 ธันวาคม ซึ่งเป็นวันพระราชสมภพ ที่โรงพยาบาลศิริราช

ผู้ไม่รู้ คือ นักสำรวจที่เข้าไปพื้นที่ที่ไม่รู้
จดบันทึกสิ่งที่เห็น แทนการจำ
หาคำตอบหรือคำอธิบายสิ่งที่พบ(แปลความหมาย)
ปะติดปะต่อ เรื่องต่างๆ เข้าด้วยกัน (บูรณาการ)
ใช้ความรู้เดิมและ/หรือความรู้ใหม่ ให้เป็นประโยชน์
อธิบายหรือเขียนรายงาน

(ควรมีผลการวิเคราะห์ประกอบด้วย)

เนื่องจากการใฝ่รู้ของพระองค์ท่าน ทำให้ท่าน
เสาะหาข้อมูลอยู่ตลอดเวลา ท่านทดลองปฏิบัติอยู่
ตลอดเวลา หรือทำการวิจัยอยู่เรื่อย ๆ ซึ่งจะเข้า
หลักเกณฑ์ของการถามอยู่ตลอดเวลาว่า “ถ้าไม่
เป็นอย่างนี้ จะเป็นอย่างอื่นได้ไหม” แต่ถ้าไม่ใส่ใจ
ในเรื่องดังกล่าว ก็จะไม่เกิดประโยชน์อะไร สุดท้ายที่
สำคัญ คือ ความมุ่งมั่น ที่จะทำให้สำเร็จ

ด้วยพระบารมี ปฐพีพัฒนา 5 ธันวาคม วันดินโลก

สืบเนื่องจากการประชุมดินโลกที่ประเทศไทยครั้งที่ 17 เมื่อ ปี พ.ศ.2545 (2002) มีนิทรรศการที่สำคัญมากเรื่อง “His Majesty the King’s Vision, Leadership and Commitment on Sustainable Land Development Activities in Thailand” ทำให้ผู้ที่มาประชุม 2000 คน (คนไทย 500 ต่างชาติ 1500 คน) รับทราบและรับรู้ถึงพระปรีชาสามารถของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในเรื่องดินและสมาคมดินโลก มีมติให้ถวายพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโดยใช้วันที่ 5 ธันวาคม ซึ่งเป็นวันพระราชสมภพให้เป็นวันดินโลก อีก 4 ปีต่อมาที่ฟลาเดลเฟีย สหรัฐอเมริกา ครั้งที่ 18 คณะกรรมการสหพันธ์ดินโลก ยังมีความเห็นเช่นเดิม (พ.ศ.2549. (2004)

**His Majesty
the King's Vision,
Leadership and Commitment
on Sustainable Land Development
Activities in Thailand**

This is a special exhibition to display His Majesty the King's activities in dealing with soil problems and His involvement to solve those problems as well as promoting land development in Thailand. Demonstrations will be set up in collaboration with the **17th World Soil Science Congress** on August 14-21, 2002 at Queen Sirikit National Convention Center, Bangkok, Thailand. The theme of the conference is *"Soil Science: Confronting New Realities in the 21st Century"*.

การประชุมครั้งที่ 19 ณ กรุงบรัสเซล ประเทศออสเตรีย เราได้เตรียม
การใหม่ โดยให้ ดร.เอิบ เขียวรื่นรมย์ ซึ่งเป็นอดีตเลขาธิการของสหพันธ์
ดินโลกขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการดินโลกอีกครั้งหนึ่ง แต่คราว
นี้ได้มีมติให้มอบเหรียญสดุดีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นครั้งแรก
และครั้งเดียวให้ทรงเป็น “นักวิทยาศาสตร์ดินเพื่อมนุษยธรรม”
(Humanitarian Soil Scientist) พร้อมทั้งขอวันที่ 5 ธันวาคม ให้
เป็นวันดินโลก

ที่เมืองไทยเราส่งเรื่องจากกรมพัฒนาที่ดินให้ กระทรวงเกษตรฯ
นำเข้า ครม. ขอให้วันที่ 5 ธันวาคม เป็นวันดินโลก แต่มีเหตุขัดข้องโดย
ทำเนียบองคมนตรีเห็นว่าไม่ควรใช้ เรื่องจึงพับไป

เมื่อได้ไฟเขียวจากสหพันธ์ดินโลกจากการประชุมที่บรัสเซล ครั้งที่ 19 (พ.ศ.2533) เราจึงได้ขอเข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อถวายรางวัลดังกล่าว ใช้เวลาอีกประมาณ 8 เดือน จึงได้มีโอกาสได้เข้าเฝ้าเมื่อวันที่ 16 เมษายน 2555 ณ โรงพยาบาลศิริราช และได้จัดงานวันดินโลกไปเมื่อ 5 ธันวาคม 2555 ที่สยามพารากอน และอีกครั้งหนึ่งเมื่อ 5 ธันวาคม 2556 ที่กรมพัฒนาที่ดิน จนในที่สุดมหากาพย์เรื่องนี้ก็จบลงเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2556 เมื่อสหประชาชาติในการประชุมใหญ่ครั้งที่ 68 ประกาศให้วันที่ 5 ธันวาคมของทุกปีให้เป็นวันดินโลก และยังประกาศให้ปี พ.ศ.2558 เป็นปีดินสากลอีกด้วย (International Year of Soils)

IUSS

INTERNATIONAL UNION OF SOIL SCIENCES

His Majesty King Bhumibol Adulyadej

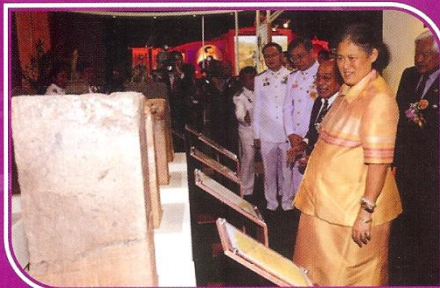
**Declared IUSS Humanitarian Soil Scientist
at the 19th World Congress of Soil Science
Brisbane, August 2010**

ROGER S. SWIFT
PRESIDENT

STEPHEN NORTCLIFF
SECRETARY-GENERAL

วันดินโลก

ณ ศูนย์การค้าสยามพารากอน 3 ธันวาคม พ.ศ. 2555

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
เสด็จเปิดงานวันดินโลก ที่
ศูนย์การค้าสยามพารากอน
กรุงเทพฯ เมื่อ 3 ธันวาคม 2555

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เสด็จเปิดงานวันดินโลก 3 ธันวาคม 2555

กำลังลงพระนามบนดินเหนียว เนื่องในโอกาสดังกล่าวฯ

ณ ศูนย์การค้าสยามพารากอน กรุงเทพฯ

5ธ.ค. 'วันดินโลก'

บสพ.จำหน่ายมากที่สุดของประเทศ

ไทยรัฐ

ปีที่ 64 ฉบับที่ 20410 วันอาทิตย์ที่ 8 ธันวาคม พ.ศ.2556 ราคา 10.00 บาท

<http://www.thairath.co.th>

สหประชาชาติ ลงมติประกาศ เทิดพระเกียรติ 'พระเจ้าอยู่หัว'

สหประชาชาติประกาศให้วันที่ 5 ธ.ค. ของทุกปี ซึ่งตรงกับวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ★ มีต่อหน้า 11

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ แทนพระองค์ พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์ ไปในงานสโมสรสันนิบาตเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสสมโภชฉลองเฉลิมพระชนมพรรษา 86 พรรษา โดย น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เฝ้ารับเสด็จ ณ สนามหญ้าหน้าตึกไอศูย์ฟ้า ทำเนียบรัฐบาล.

วันที่น่าจดจำ 20 ธันวาคม 2556

อนุมัติโดยที่ประชุมใหญ่เศรษฐกิจและการเงิน UNGA 68 ในวันที่ 5 ธันวาคม

เป็นวันดินโลก และ ปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ.2015) เป็นปีดินสากลของโลก

รองนายกรัฐมนตรี
ทักษิณชุกร์

"เสด็จแทนพระองค์
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ไปในงานฉลองวันดินโลก
และปีดินสากล ปี ๒๕๕๘
ณ สำนักงานใหญ่ สหประชาชาติ
นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา
ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๗"

วิธีทรงงานของอดีตพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระมหากษัตริย์ไทยพระองค์นี้ ทรงเป็นนักปราชญ์ นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัย นักคิด นักปฏิบัติ นักทดลอง นักเขียน นักดนตรี นักแปล นักกีฬา นักสิ่งแวดล้อม นักพัฒนา นักอุตุนิยมนวิทยา นักเกษตร นักปฐมพยาบาล นักไอที และอื่นๆ

สิ่งที่จะพูดต่อไปนี้ เป็นการวิเคราะห์ / สังเคราะห์ด้วยตนเองในทุกๆ กิจกรรมที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงปฏิบัติ และจะพยายามให้ เหตุและผลกับกิจกรรมนั้นๆ หรือพฤติกรรมที่ได้ทรงปฏิบัติ หากมีความผิดพลาดประการใด เป็นความผิดพลาดของผู้บรรยายแต่ผู้เดียว

จอมปราชญ์ของแผ่นดิน

วิธีคิด

วิธีปฏิบัติ

วิธีเก็บข้อมูล

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีแก้ไขตามแนวคิด

กระบวนการปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วยการสร้างแบบจำลอง
จากนวัตกรรมซึ่งเป็นแนวคิดใหม่ ๆ ในการทำงาน เช่น
เปลี่ยนวิธีทำ, เปลี่ยนพื้นที่ และอื่นๆ

แก่นแท้ของนักวิทยาศาสตร์ คือ การวิจัย ความอยากรู้เพื่อหาคำตอบทำให้มีการสำรวจ ทดลอง วิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเคยมีพระราชดำรัสที่พวกเราชาวโครงการหลวงยึดเป็นหลักปฏิบัติ คือ

“เมื่อเข้าไปในบริเวณหรือเรื่องที่ไม่รู้ เมื่อไม่รู้ต้องวิจัย”

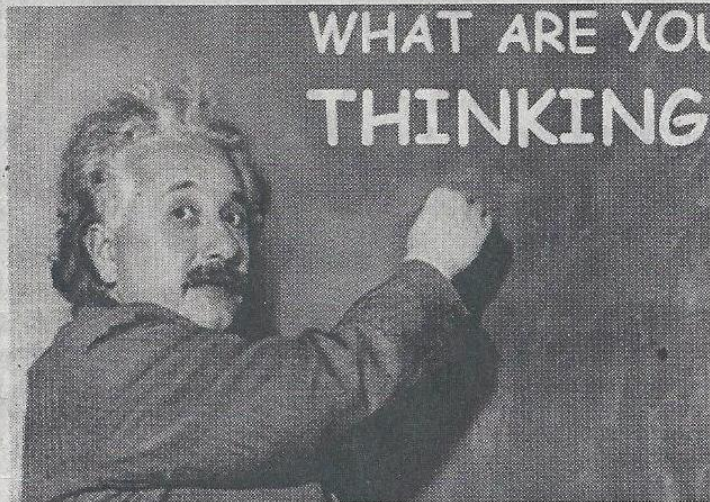
มากกว่า 90% เป็นความต้องการที่จะอธิบายสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วตามธรรมชาติ และในที่สุดการที่ทรงมีความใฝ่รู้ดังกล่าวของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนำไปสู่การทำให้ความเป็นอยู่ของพสกนิกรของพระองค์ท่านดีขึ้น

วิธีคิด ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของ

- ความใฝ่รู้
- ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของพสกนิกรของพระองค์
- บุรณการเพราะเกี่ยวกับธรรมชาติ
- การปิดทองหลังพระ ให้คนอื่นได้หน้าและเราได้งาน
- การดูแลทรัพยากรธรรมชาติเป็นหลัก
- คำตอบที่มาจากคำถามว่า “อะไรจะเกิดขึ้นถ้าหากว่า...”

วิธีคิดดังกล่าวจะเน้น :- ส่วนที่เป็นการจำลอง
สถานการณ์ของผลกระทบ ทำให้ทราบสิ่งที่จะเกิด
ก่อนเกิดหลัง ช่วยในการตัดสินใจของภาพรวมเป็น
หลัก การคิดนอกกรอบ โดยมองหลายด้าน หลายมุม
การทดสอบ ทดลอง หลายครั้งหลายหน การ
ถ่ายทอดผลงาน ผลทดลองที่ดีจะนำไปสู่ผู้ทางการ
ปฏิบัติที่ถูกต้องต่อไป

คนไทยอ่อน ‘คิดวิเคราะห์’ เพราะระบบการศึกษาล้มเหลว

“ EDUCATION IS NOT THE LEARNING OF FACTS, BUT TRAINING THE MIND TO THINK. ”
- ALBERT EINSTEIN

คิดวิเคราะห์เช่นกัน ดังนั้นการเรียนกับการสอนจึงหนักไปทางการสอนตามตำราและการท่องจำ เป็นหลัก อะไรที่อยู่นอกตำราไม่ต้องสนใจเพราะไม่อยู่ในข้อสอบ

ระบบการศึกษาไทยยังห่างจากการเน้นหนักเรื่อง “คิดวิเคราะห์” จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้การปฏิรูปการศึกษาไม่อาจจะก้าวพ้นความล้มเหลวที่เราเผชิญอยู่ เพราะเราตีความคำว่า “การศึกษา” เป็นการ “เรียนเพื่อสอบผ่าน” เพื่อรับกระดาษใบหนึ่งที่รับรองว่า

คำตอบที่ครูกำหนดขึ้น การศึกษาก็จะไม่สามารถก้าวข้ามอุปสรรคที่เราเผชิญอยู่ทุกวันนี้

วิชา “เรียงความ” และ “ย่อความ” (essay กับ summary) เป็นการสอนทักษะที่สำคัญในการเรียบเรียงความคิด ตั้งประเด็น และหาเหตุผลมาสนับสนุนหรือแย้งข้อสรุปที่เคยเชื่อกันว่าเป็นจริงนั้น เป็นการฝึกฝนทางความคิดที่สำคัญยิ่ง

วิชา “ย่อความ” ก็สอนให้คนจับประเด็น และเรียบเรียงความคิดด้วยตนเอง โดยไม่ต้องคัดลอกต้นร่างคำตอบคำซึ่งเสริมวิชา “อ่านเอาเรื่อง” (comprehension) อย่างสอดคล้องต้องกันอย่างดี

หากโรงเรียนทุกแห่งจะฟื้นวิชาต่างๆ ที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความสามารถ “คิดวิเคราะห์” ได้ ผมเชื่อว่าสังคมไทยจะใช้ “ปัญญา” มากกว่า “อารมณ์ความรู้สึก” มากกว่านี้

และเราจะสามารถหลุดพ้นจากห้วงเหวแห่งความขัดแย้ง ที่มีสาเหตุมาจากความล้มเหลวของระบบการศึกษาได้แน่นอน

วิธีปฏิบัติ

ในส่วนของการปฏิบัติ เมื่อความคิดตกตะกอน แล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีลู่วางที่กำหนดไว้ค่อนข้างชัดเจน ดังพระราชดำรัสที่ว่า

“การพัฒนาสร้างเสริมกิจการงานใดๆ ให้เจริญก้าวหน้าไปจนบรรลุเป้าหมายที่ประสงค์นั้น จำเป็นต้องเริ่มต้นจากพื้นฐานของกิจการนั้นก่อน คือ เริ่มต้นด้วยการพิจารณา ส่องดูสถานะที่เป็นอยู่ในปัจจุบันให้ทราบแน่ชัด การทราบแน่ชัดถึงพื้นฐานโครงสร้างของงาน จะทำให้รู้ปริมาณกำลังความสามารถที่จะพัฒนาต่อไปและกำหนดรู้แนวทางที่จะปฏิบัติโดยถูกต้อง เมื่อกำหนดแนวทางได้แล้วก็วางขั้นตอนปฏิบัติให้เป็นไปตามลำดับที่ละขั้น ต่อกันนั้นก็ลงมือปฏิบัติให้จริงด้วยความหนักแน่น

ต่อเนื่องเป็นกระบวนการ โดยสมควรและพอเหมาะแก่เหตุ แก่สถานะ
แวดล้อม ก็จะเป็นปัจจัยประกอบกันให้งานทุกอย่างก้าวหน้าไปจน
บรรลุเป้าหมายโดยสมบูรณ์ทุกประการ”

การปฏิบัติอาจจะมีการทำงานซ้ำหลายครั้งหลายหนจนกว่าจะใช้ได้ นั่น
คือ ได้ผลลัพธ์ที่ดีเหมาะกับผู้ใช้ เวลา และสถานที่

หากไม่ดีไม่ถูกต้อง ต้องมี การปรับเปลี่ยน นำปัจจัยที่เกี่ยวข้องเข้ามา
ทำปฏิกิริยาด้วยจนได้คำตอบที่แท้จริง อาจต้องปรับแก้เปลี่ยนแปลงปัจจัย
ลดหรือเพิ่มขนาดและระยะเวลา

การเก็บข้อมูล

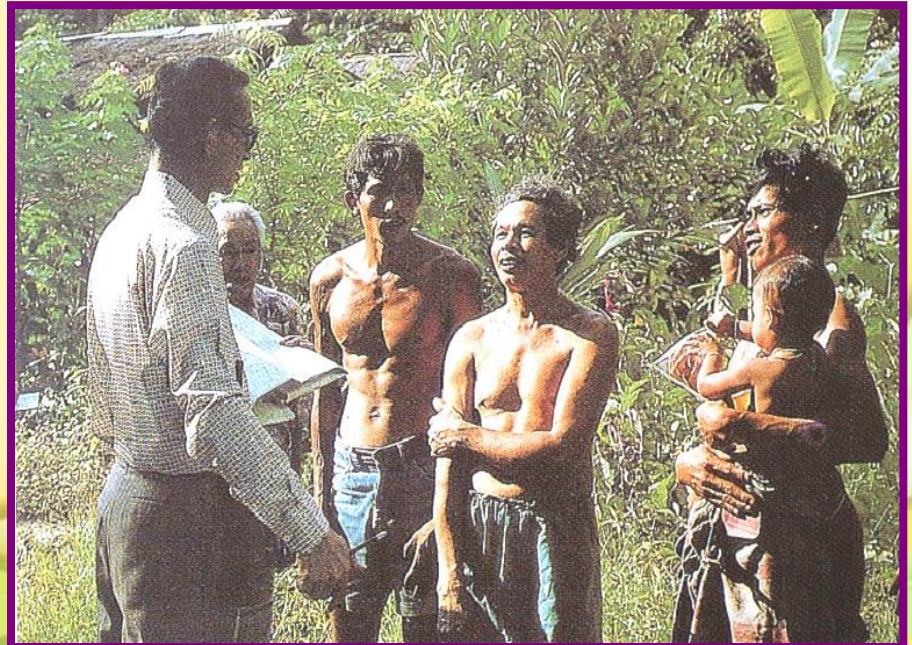
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงให้ความสำคัญอย่างมากกับการเก็บข้อมูล ถ้าเป็นไปได้จะทรงทำด้วยพระองค์เอง ข้อมูลในพื้นที่จะถูกบันทึกไว้ในแผนที่ที่พระองค์จะทรงถืออยู่ตลอดเวลาเมื่อเสด็จไปในพื้นที่ มีพระราชดำรัสที่รับสั่งไว้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับการเก็บข้อมูล คือ “ฉันต้องไปสัมผัสมองเห็นด้วยตาเอง เพื่อจะได้รู้ถึงความต้องการของชาวบ้าน”

พระราชปราภในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ชุดเข้าเฝ้าที่หลากหลาย

ชุดเข้าเฝ้าที่หลากหลาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก สิ่งที่พระองค์ท่านทรงคิดทรงทำจะเกี่ยวข้องกับธรรมชาติ และการมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันของบรรดาปัจจัยเหล่านั้น บรรดาข้อมูลซึ่งเป็นส่วนของทรัพยากรธรรมชาติจะมีความหลากหลายเป็นเรื่องปกติ ดังนั้นจำเป็นต้องเลือกตัวแทนที่เราเรียกว่า แบบจำลองหรือตัวแบบ (Modeling) ของเรื่องนั้นหรือสถานการณ์นั้น และนำตัวแบบหรือแบบจำลองนั้น ๆ ไปผ่านกระบวนการจำลองสถานการณ์ (Simulation) ภายใต้กระบวนการทดลองทดสอบอีกครั้ง เพื่อให้เกิดความใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด ง่าย ๆ ก็คือผ่านคำถามที่ว่า “อะไรจะเกิดขึ้น...ถ้าหากว่า...”

ผลการวิเคราะห์

จะเป็น “วิธีการ” “วิธีแก้ไข” “กระบวนการปฏิบัติ” ที่แก้ไขปัญหา ไม่ว่าจะเป็นการแก้ไขระดับแนวคิด หรือจะเป็นการแก้ไขระดับพื้นที่ก็ตาม

ปัญหาที่ตรงแก้ไขมักจะเป็นปัญหาระดับบูรณาการ ซึ่งต้องการการทำงานร่วมกันหรือต่อเนื่องกันในระดับหนึ่งจึงจะได้ผลสำเร็จ และ/หรือต้องการเวลาเพื่อแก้ไขเรื่องนั้น ๆ

ความสัมพันธ์ของดินและสิ่งแวดล้อม

ดิน - น้ำ - ป่าไม้ - คน

ภาพรวมของธรรมชาติจะประกอบไปด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ดิน น้ำ ป่าไม้ และคน วิธีคิด วิธีปฏิบัติ วิธีเก็บข้อมูล วิธีวิเคราะห์ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวข้องกับ**การบูรณาการ** โดยเน้นที่**ประชากรให้มีส่วนเกี่ยวข้อง** การมีขาดและมีเกินอยู่เสมอ เป็นเรื่อง**ของธรรมชาติ** และเป็น**เรื่องธรรมดา**

ดิน

1. ดินบนที่สูง

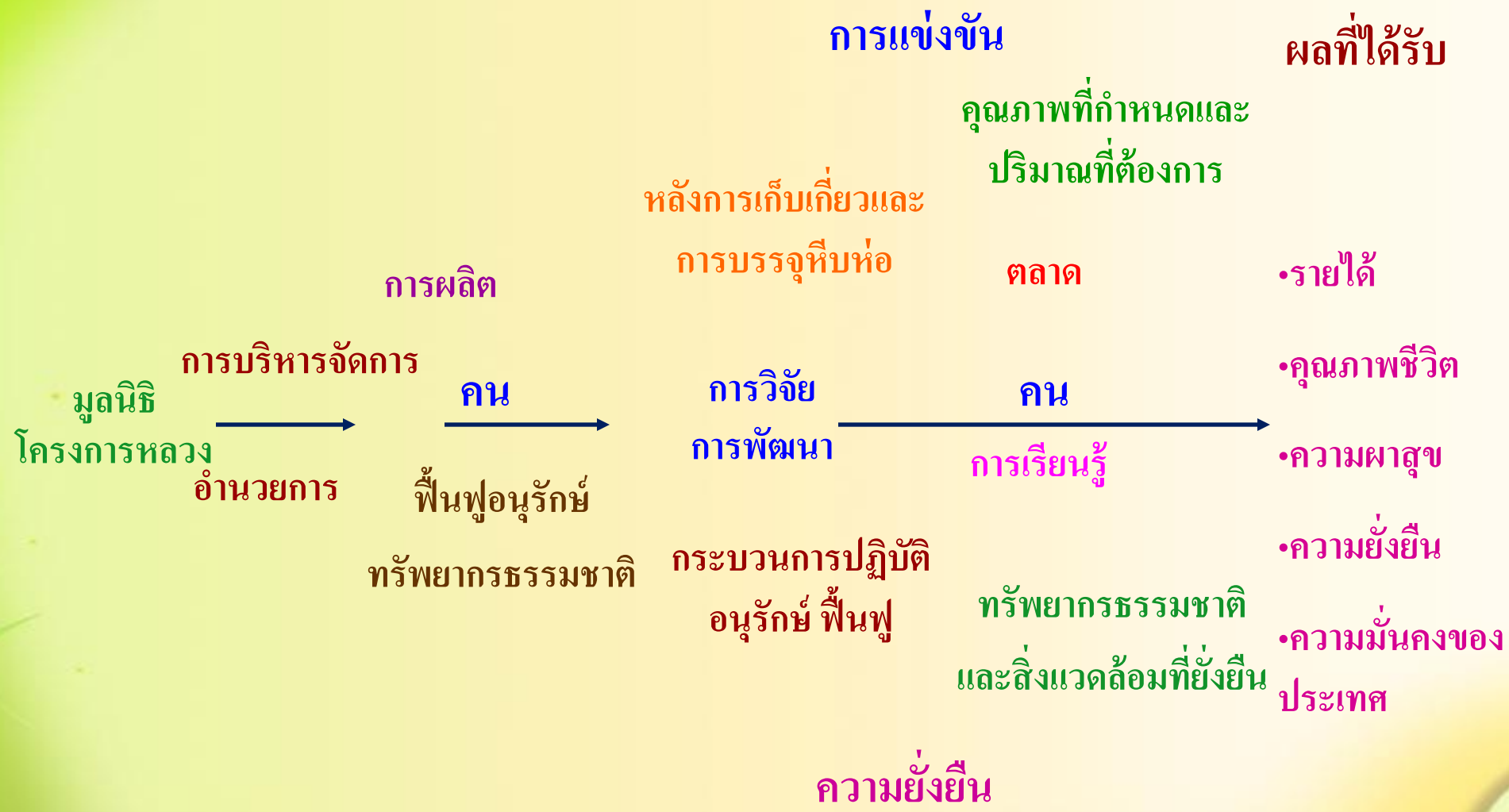
มีเอกลักษณ์ในการเซาะพังทลายได้ง่ายถ้าไม่มีพืชคลุมดิน เช่น ป่าไม้ มีความสำคัญมากในแง่ของการอนุรักษ์ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงแนะนำให้ใช้หญ้าแฝกปลูกประกอบกับการทำขั้นบันได ในบริเวณที่ลาดชัน แต่ปกติชาวเขาจะทำการเพาะปลูก โดยเน้นตรงบริเวณที่มีดินอยู่ลึกพอควร (หนึ่งเมตรขึ้นไป) ส่วนบริเวณยอดเขาหรือบริเวณใกล้เคียงจะมีดินตื้นและมักจะมีหินโผล่ ซึ่งชาวเขาจะไม่เลือกทำอยู่แล้ว

ตัวแบบ (model) บนที่สูง

ตัวแบบของการทำงานบนที่สูง เป็นรูปแบบของมูลนิธิโครงการหลวง ซึ่งมีการทำงานบูรณาการอย่างชัดเจน บริเวณที่ปลูกพืชเสพติดจะเป็นบริเวณที่ดินดีแต่ดินและมีความลาดชันสูง โครงการหลวงสร้างอาชีพให้ชาวไทยภูเขาในการเพาะปลูกพืชหลักซึ่งเป็นไม้ผล ไม้ดอก และพืชผัก แล้วแต่พื้นที่ หลังจาก 40 ปี (เริ่มเมื่อ พ.ศ.2512) ชาวเขามีอาชีพที่แน่นอน โครงการหลวงช่วยในการขาย ทำให้ชาวเขาอยู่กับที่ และช่วยดูแลรักษาป่าด้วย การเน้นให้มีการปลูกพืชทดแทนผืนนี้เป็นโครงการเดียวในโลกที่ประสบผลสำเร็จ

วิธีปฏิบัติของโครงการหลวง เริ่มตรงความเป็นอยู่ของชาวเขาก่อนเรื่อง
อื่นๆ ตามพระราชดำรัสที่ว่า “ถ้าเราสามารถทำโครงการนี้ให้สำเร็จ ให้
ชาวเขาอยู่เป็นหลักแหล่ง สามารถที่จะมีความอยู่ดีพอสมควร และ
สนับสนุนนโยบายที่จะรักษาป่าไม้ รักษาดิน ให้เป็นประโยชน์ต่อไป
ประโยชน์นั้นจะยิ่งยืนนาน” (พระราชดำรัสเมื่อ 10 มกราคม 2517) ใน
ส่วนที่เป็นตัวแบบ (Model) ที่ชัดเจนก็คือ ใช้นโยบายทางการเพิ่ม
รายได้ให้ชุมชน การดูแลทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาความ
เข้มแข็งของชุมชน ใช้นโยบาย 3 ขนานนี้ ใช้เวลา มีรูปแบบที่ชัดเจน และ
เกี่ยวโยงซึ่งกันและกันตามตัวแบบที่แสดง

การสร้างมูลค่าแบบสามขนานของมูลนิธิโครงการหลวง

2. ดินในที่ราบ

ทฤษฎีใหม่

เป็นแนวคิดที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประสงค์จะให้ เป็นแบบจำลองที่ชาวบ้านสามารถนำไปใช้ได้ อย่าง พอเพียง ทรงสร้างเป็นโมเดลว่า ใน 15 ไร่ หากมีนา ข้าว 5 ไร่ แปลงปลูกพืชหลายอย่าง 5 ไร่ แหล่งน้ำ 3 ไร่ และที่อยู่อาศัย 2 ไร่ ในภาพรวมชาวบ้านควรจะสามารถอยู่ได้ อย่างพอเพียง ในแต่ละพื้นที่ขนาดแบบจำลองจะ แตกต่างไป นี่คือความพยายามอย่างเป็นรูปธรรมที่จะ ทำให้ชาวไร่ชาวนาพึ่งตนเองได้

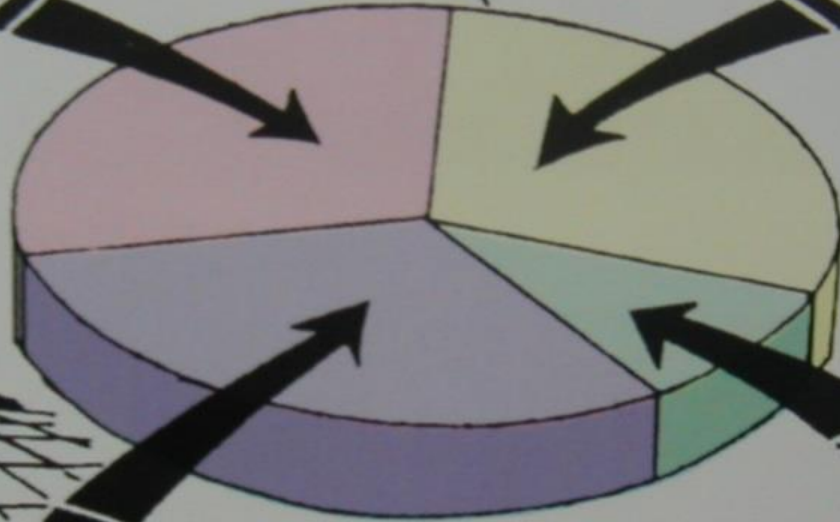

Pond/reservoir 30%, 3 rai

The New Theory, average holdings fifteen rai

field & horticultural crops 30%, 5 rai

rice fields 30%, 5 rai

settlement, 10%, 2 rai

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ทางสายกลาง

ความรู้

รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง

คุณธรรม

ซื่อสัตย์สุจริต ขยันอดทน สติปัญญา แบ่งปัน

นำไปสู่

เศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม/วัฒนธรรม

สมดุล/พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

“คนเราถ้าพอในความต้องการ ก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความ
โลภน้อย ก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าทุกประเทศมีความคิด อันนี้ไม่ใช่
เศรษฐกิจ มีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่า พอประมาณ
ไม่สุดโต่ง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็อยู่เย็นเป็นสุข พอเพียงนี้อาจจะมี
มาก อาจจะมีของหรูหราก็ได้แต่ต้องไม่ไปเบียดเบียนคนอื่น ต้องให้
พอประมาณตามอัตรา พุดจาก็พอเพียง ทำอะไรก็พอเพียง ปฏิบัติตนก็
พอเพียง”

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ.2541

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักพิจารณา 5 ส่วนดังนี้

1. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางที่ควรจะเป็น และเป็นการ มองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา
2. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลางและการพัฒนาอย่างเป็นขั้นเป็นตอน
3. คำนิยาม ความพอเพียงประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ
 - ความพอประมาณ
 - ความมีเหตุมีผล
 - การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

4. เจริญใจ ต้องอาศัยทั้งความรู้ละคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

- เจริญใจความรู้ ความรอบรู้ ความรอบคอบ และความ
ระมัดระวังในชั้นปฏิบัติ

- เจริญใจคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มี
ความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

5. แนวทางปฏิบัติ/ผลที่คาดว่าจะได้รับ

จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนา
ที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ
สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี

การแก้ไขดินเปรี้ยว

ต้นกำเนิดของ “โครงการแก้งดิน” ปัญหาที่เกิดจากการเป็นกรดจัดรุนแรง ของ acid sulphate soil โครงการแบบนี้เป็นหนึ่งในโลกเน้นการแก้ไข 2 ทาง คือ

1. ยกระดับน้ำใต้ดินให้สูงกว่าชั้นกำมะถัน เมื่อไม่ถูกออกซิไดซ์ จะไม่มีแร่จาโรไซต์ (Jarosite) สีเหลืองฟาง
2. ทำดินให้เปรี้ยวรุนแรง แล้วทำให้หายเปรี้ยว ซึ่งเป็น “วิศวกรรมย้อนรอย” ที่สำคัญ เราใช้เวลาอยู่ 5-6 ปี เดียวนี้เรามีคู่มือปฏิบัติสำหรับเกษตรกรในการดูแลดินเปรี้ยว

การเกิด
Jarosite (สีเหลืองฟาง)
เมื่อแห้ง

พื้นที่แปลงทดลองในโครงการแก้แล้งดิน ศูนย์ศึกษาและ
พัฒนาพืชลตอง นราธิวาส

การปรับปรุงดินเค็ม

พบมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นเกลือประเภท
เกลือสินเธาว์ พบในที่ต่ำ แนวพระราชดำริจะพยายาม
ระบายน้ำซึ่งยากลำบากเพราะเป็นที่ต่ำ อาจใช้พืชทนเค็ม
เสริมด้วยปุ๋ยอินทรีย์ มีตัวอย่างอยู่ที่ **ห้วยบ่อแดง จังหวัด
สกลนคร** ซึ่งเป็นโครงการตามพระราชดำริ

การปรับปรุงดินต้น

จะเป็นดินลูกรัง พบในระยะไม่เกิน 50 ซม. พระราชดำรินั้น ให้ใช้ต้นไม้มานาปลูก ใช้เวลาอาจจะทำให้หินแตกได้ หลง้า แฝกสามารถทำได้เช่นเดียวกัน ตัวอย่างที่ดีอยู่ที่ เขาชะงุ้ม จังหวัดราชบุรี รอให้เกิดป่าขึ้นที่นี้มีต้นกระถินขึ้นง่ายใน 7 ปี ก็สามารถเห็นผล

การปรับปรุงดินทราย

แนวพระราชดำริ คือการเพิ่มกักเก็บน้ำให้ดิน เนื่องจากดินทรายโปร่งน้ำ รากพืชผ่านไปได้ง่าย ในฤดูแล้งน้ำจะไม่พอ สร้างดินให้ชุ่มชื้น ฟื้นฟูป่าไม้ บูรณาการหลายอย่างด้วยกัน ถือว่า **เขาคันทรง จังหวัดฉะเชิงเทรา** เป็นตัวอย่างที่ดี

การปรับปรุงดินปนหิน กรวด และแห้งแล้ว

แนวพระราชดำริ จะปรับปรุงด้วยการพยายามยึดหน้าดินให้พืชงอกได้ **ห้วยฮ่องไคร้ จังหวัดเชียงใหม่** เป็นตัวอย่างที่ดี แก้ปัญหาด้วยฝายชะลอน้ำ รวมทั้งมีการปลูกแฝกเสริมด้วย

การปรับปรุงดินดาน ดินแข็ง และดินลูกรัง

แนวพระราชดำริ คือ การสร้างของดีซ้อนบนของเลว ซึ่ง **ห้วยทราย จังหวัดเพชรบุรี** เป็นตัวอย่างที่ดี

การปรับปรุงดินถูกชะล้าง

แนวพระราชดำริ เน้นการปรับปรุงโดยการสร้างกำแพงที่มีชีวิต
สร้างฝายชะลอน้ำ โครงการตัวอย่างที่ดีคือ พื้นที่ทรงงาน โครงการ
ดอยตุง จังหวัดเชียงราย ใช้หญ้าแฝกช่วยรักษาดินด้วยราก โดยไม่
ต้องสร้างกำแพงกัน ทำให้ประหยัดงบประมาณได้จำนวนมาก

หญ้าแฝก

การที่ทรงเป็นนักอนุรักษ์นิยมที่เน้นในเรื่องของการรักษา
สภาพแวดล้อม ทำให้ทรงมองเห็นความสามารถและนำมาใช้อย่าง
ได้ผลของหญ้าแฝก (vetiver) ในฐานะที่เป็นหญ้าที่มีรากลึกตาม
แนวตั้งและมาก ทำให้มีความสามารถในการยึดดินไว้ได้ โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งในพื้นที่ลาดเอียง ทรงส่งเสริมให้มีการปลูกหญ้าแฝกประกอบ
ในการทำกสิกรรมเพื่อช่วยรักษาน้ำในดินให้อยู่ยาวนานขึ้น ทำให้ต้นไม้
หรือป่าสามารถได้น้ำมากกว่าและนานกว่าที่ควรจะเป็น

ทรงปลูกหญ้าแฝก

น้ำ

เรื่องน้ำเป็นของคู่กับดิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้ามีการเพาะปลูก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมองเห็นความสำคัญอย่างยิ่งยวดของเรื่องน้ำ พลสนิกกรของพระองค์ต้องมีน้ำเพื่อการทำมาหากินบนพื้นดินที่กักเก็บน้ำไม่ดีและไม่พอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในที่สูง และจำเป็นต้องมีเขื่อนกักเก็บ ส่วนในพื้นที่ราบ ทฤษฎีใหม่ จะมีตัวแบบของบริเวณน้ำอยู่อย่างชัดเจน ขาดไม่ได้เช่นกันกับเรื่องข้าวซึ่งถือว่าเป็นอาหารหลัก

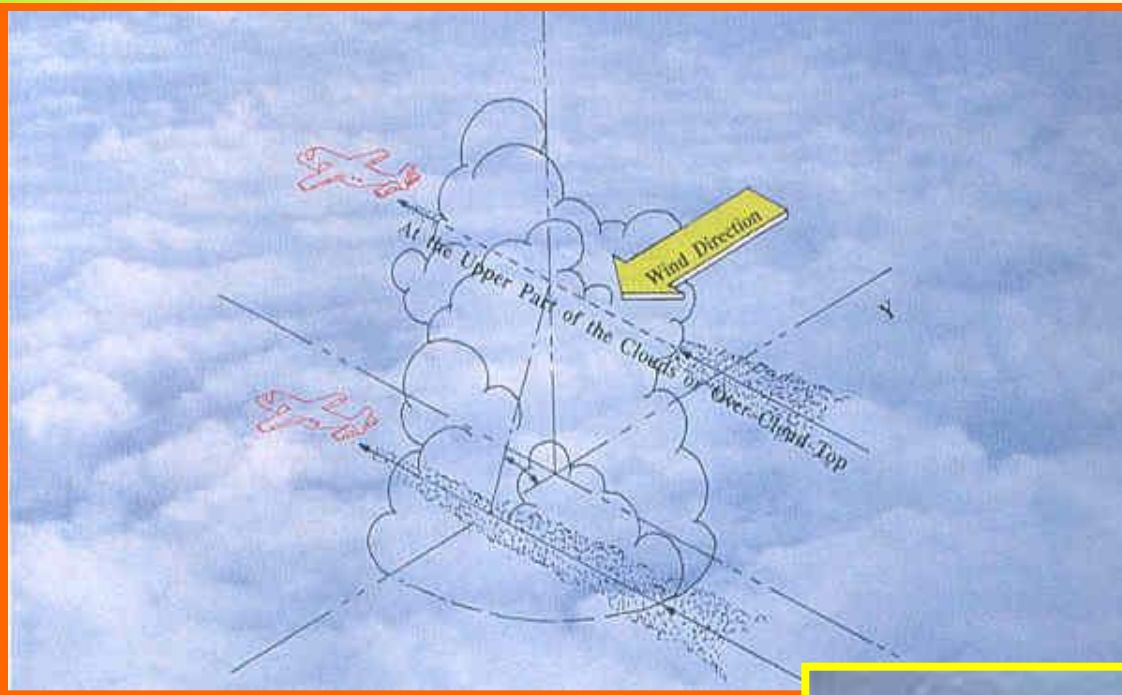
ฝนหลวง

ตามความเป็นจริงน้ำฝนในแต่ละปีต่อพื้นที่จะไม่พอดีเสมอไป อาจมากไปหรือน้อยไปเป็นเรื่องปกติ นวัตกรรมทางด้านความคิดของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในแง่ที่เราควรจะสามารรถทำฝนเทียมได้ มีการทำแบบจำลองแบบแล้วแบบเล่า การใช้เคมีภัณฑ์เพื่อก่อเมฆที่ถูกต้องและพอเพียง เพื่อทำให้เป็นฝนได้ และต้องให้ตกลงในบริเวณที่ต้องการ การจำลองสถานการณ์เป็นส่วนที่ต้องทดลองทดสอบจนสามารถทำได้ถูกต้องตามต้องการ

ในระยะแรกระดับผู้เชี่ยวชาญยังเชื่อว่าเป็นสิ่งที่ทำไม่ได้

Super Sanwich

- Agitating
- Fattening
- Attacking

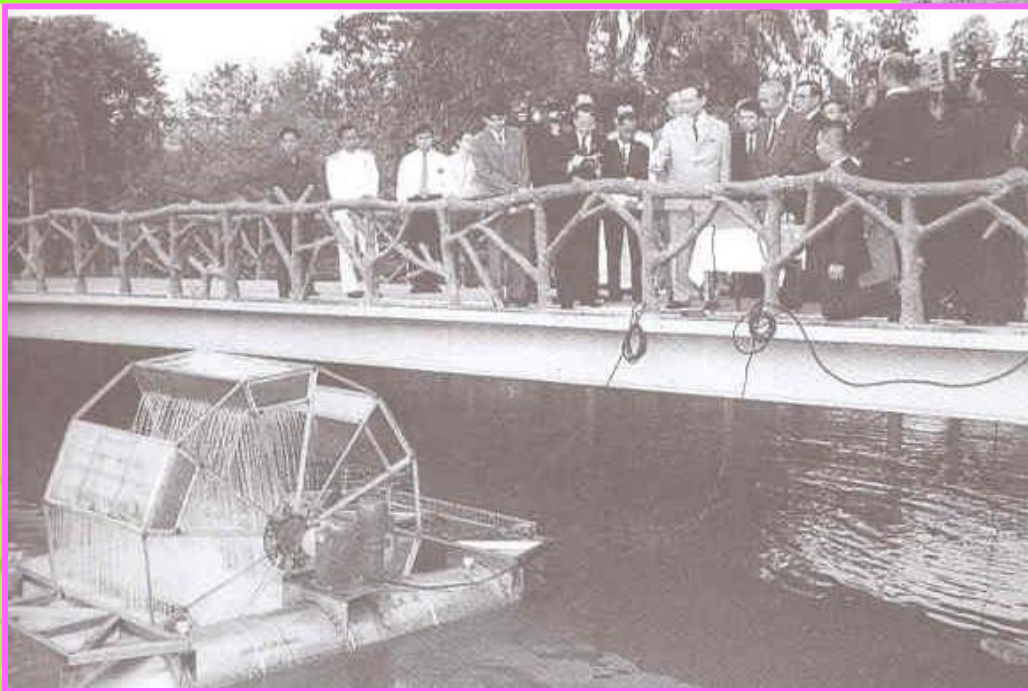
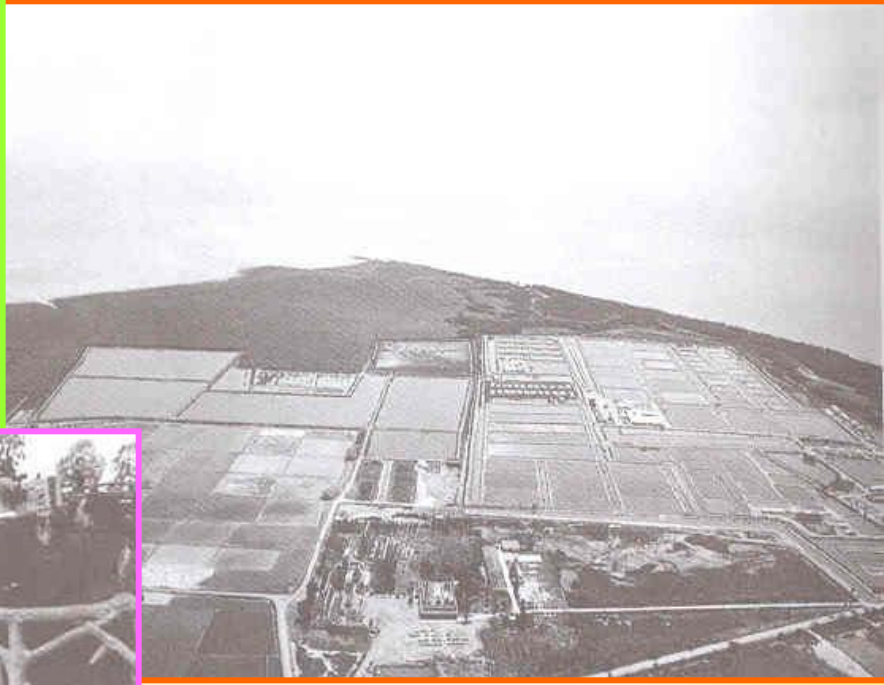

Silver nitrate iodide

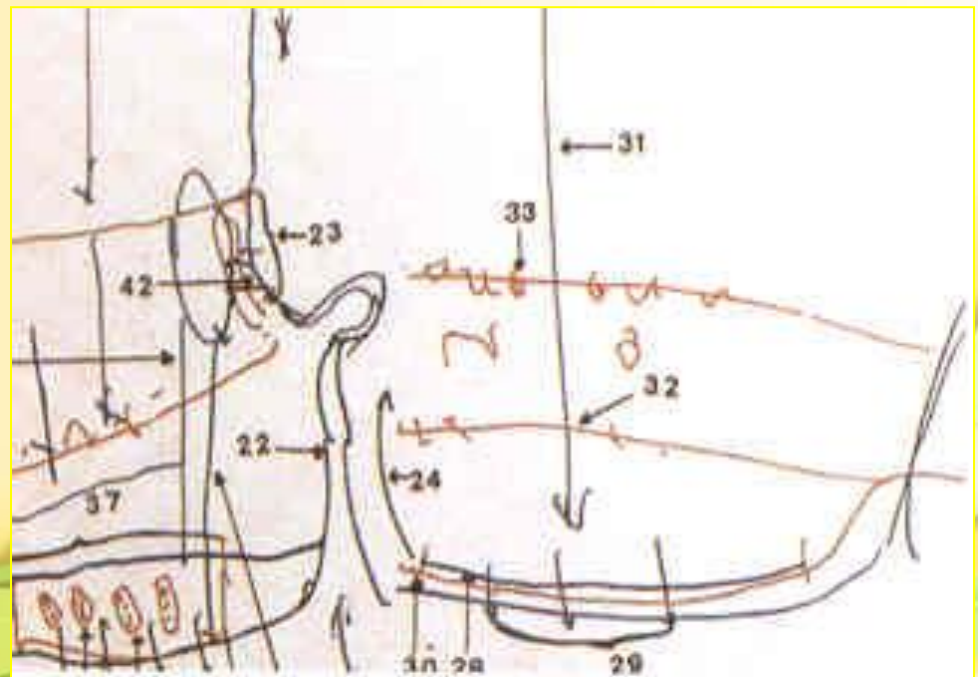
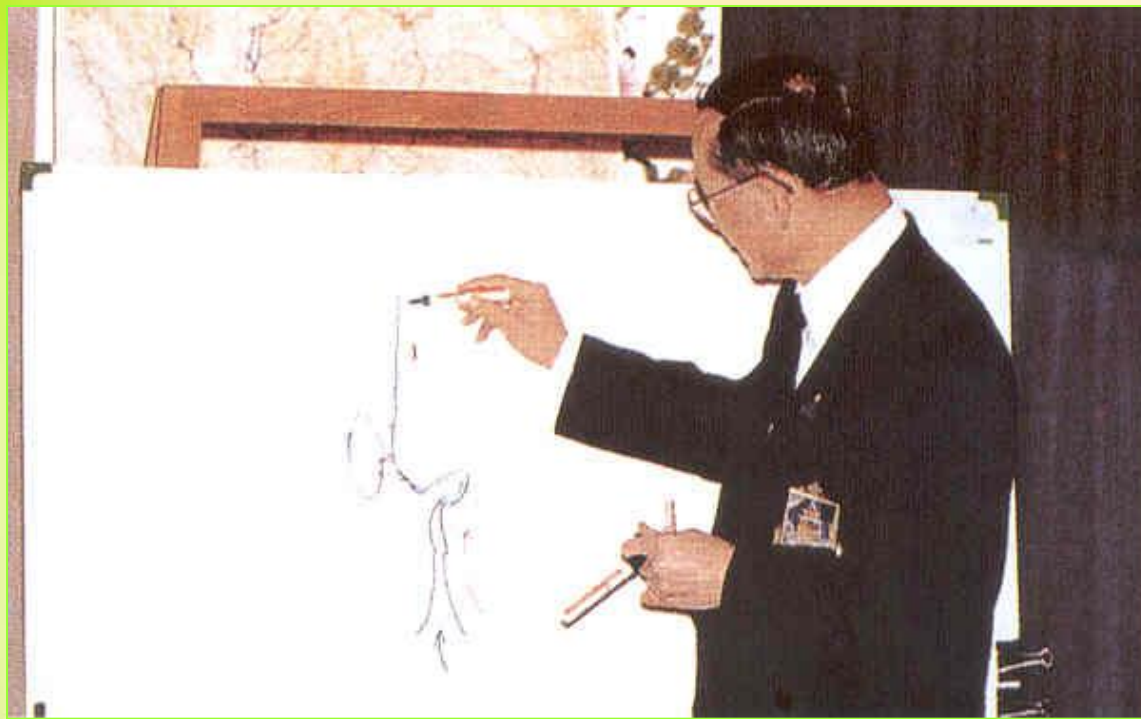
การแก้ไขสิ่งแวดล้อม

ตลอดเวลาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีความห่วงใยเรื่องสิ่งแวดล้อม และทรงมองในแง่ของการแก้ไขที่ต้องได้ผล เช่น **บึงมักกะสัน** ซึ่งทำหน้าที่เหมือนปอดของกรุงเทพฯ ทรงแนะนำการกำจัดน้ำเสียโดยวิธีธรรมชาติใช้ผักตบชวา ส่วนที่ **แหลมผักเบี้ยเพชรบุรี** ทรงแนะนำวิธีบำบัดน้ำเสียจากเมืองเพชรบุรีโดยใช้แปลงที่ใช้กระบวนการทางอินทรีย์สลับกันไปเพื่อบำบัดน้ำเสีย **เครื่องกรองอากาศแบบหมุนเร็ว** เป็นนวัตกรรมที่ทรงจดลิขสิทธิ์ เพื่อใช้ทั่วไปในชื่อของ **กังหันชัยพัฒนา**

แก้มลิง

พระอัจฉริยภาพในด้านการทรงนำเรื่องง่าย ๆ มาใช้ให้ได้ผล
แก้ปัญหาน้ำท่วมกรุงเทพฯ หรือที่อื่นๆ เช่น ชุมพรได้
อย่างได้ผล ในกรณีที่มีน้ำเหนือลงมามาก ฝนตกหนักและน้ำ
ทะเลหนุนสูง การหาพื้นที่สองข้างทางของแม่น้ำเพื่อกักน้ำ
เอาไว้ไม่ให้ท่วม เป็นเรื่องที่ใช้ได้ผลเป็นอย่างดี โดยเฉพาะใน
กรณีของกรุงเทพมหานครเมื่อเร็ว ๆ นี้

ป่าไม้

ป่า หรือต้นไม้เป็นสิ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมองว่าเป็นตัวกำหนดของการใช้ที่ดินให้เป็นปกติ การมีต้นไม้งอกงามบนดินจะช่วยดินในหลายกรณี ทำให้ดิน “ทำงาน” ตัวอย่างที่ชัดเจนมีให้ดูที่ศูนย์ศึกษาพัฒนาเขาหินซ้อน 15 ปีที่ ทำให้ดิน “ทำงาน” ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ บนพื้นที่เขา ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งวอด ที่จะให้มีป่าปกคลุม เพราะบริเวณนี้จะมีปัญหาการพังทลายของดิน ประกอบด้วย

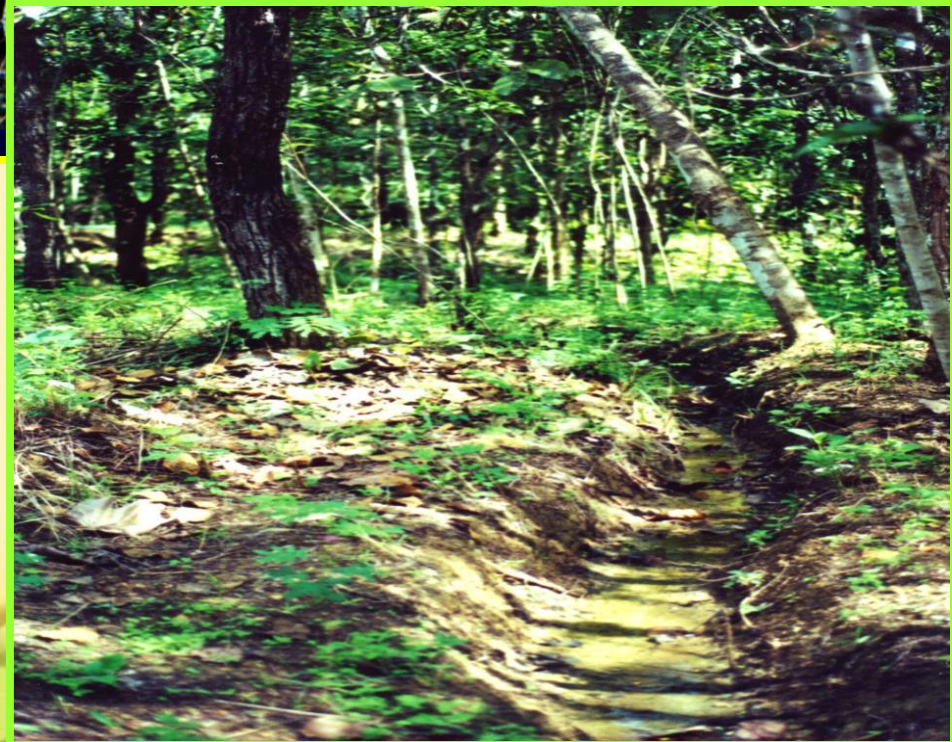
การปลูกต้นไม้ในใจคน

ในเรื่องของป่าไม้นั้นทรงมีความห่วงใยเป็นอย่างมาก ตั้งแต่การลดละเลิกการตัดไม้ทำลายป่า ทรงมีพระราชดำรัสในหลาย ๆ ครั้งและหลาย ๆ บริเวณถึงเรื่องป่าไม้ เช่น การปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก การปลูกต้นไม้ในใจคนก่อน แล้วเขาก็จะไปปลูกต้นไม้ลงในดินและดูแลด้วย การปลูกป่า 3 อย่าง มีประโยชน์ 4 อย่าง การสร้างฝายแนวเพื่อชะลอน้ำให้อยู่ในพื้นที่นาน ๆ การสร้างแนวป่าเปียกกันไฟ การสอนให้ชาวเขาปลูกพืชทำกินอย่างถูกต้อง ทำให้ความเป็นอยู่ดีขึ้นและได้รับการตอบแทนโดยการดูแลรักษาต้นไม้ในป่าให้เรา

ฝายแก้ว (ฝายต้นน้ำ)

ป่าเปียกกันไฟ

การปลูกต้นไม้โดยไม่ต้องปลูก

ตามปกติหากทิ้งป่าไม้ไว้โดยไม่ปลูกพืชจะงอกงามขึ้นเอง แต่จะมีประเภทละกันไปหมด และอาจไม่เป็นประโยชน์เท่าที่ควร แต่ก็ทำให้มีการปกคลุมของพืช และต้องใช้เวลาพอสมควรที่จะให้พืชเติบโตเอง

การปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง

การเน้นที่ใช้ได้ดิบได้ดีสูงเมื่อมีชาวเขาอยู่ในบริเวณ คือการปลูกป่า 3 อย่าง สิ่งที่ชาวเขาจะใช้สอยได้คือ 1 ป่าฟัน 2 ป่าไม้ใช้สอย 3 ป่ากินได้คือไม้ผล หากมีครบทั้ง 3 ประเภทแล้ว ชาวเขาจะไม่ไปรบกวนป่าธรรมชาติ นั่นคือ ประโยชน์อย่างที่ 4 ที่สำคัญมากในการบำรุงรักษาป่าให้คงอยู่

คน

ศูนย์ศึกษาพัฒนา 6 แห่ง

ศูนย์เหล่านี้มีการแก้ปัญหาทางดินเป็นเรื่องสำคัญ โดยเน้นให้ชาวบ้านมาดูที่ศูนย์แล้วจะสามารถลอกเลียนแบบนำไปปฏิบัติได้ในบริเวณของตนเอง สิ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทำก็คือทำให้ศูนย์เป็นศูนย์เบ็ดเสร็จ มีทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แก้ปัญหาให้กับเกษตรกรได้ในทางรูปแบบไม่ว่าจะเรื่องดินหรืออย่างอื่น เพราะการแก้ไขการเพาะปลูกปกติย่อมต้องใช้กิจกรรมอื่นพอสมควรเป็นส่วนประกอบ

Development Study Centres

Huai Hong Khrai Development Study Centre
Doi Saket District, Chaing Mai Province

Huai Sai Development Study Centre
Cha-am District, Fetchaburi Province

Pikun Thong Development Study Centre
Muang District, Narathiwat Province

Ao Khung Kraben Development Study Centre
Tha Mai District, Chantaburi Province

Phuphan Development Study Centre
Muang District, Sakhorn Nakorn Province

Khao Hin Son Development Study Centre
Phanom Sarakham District, Chachoengsao Provinc

Yet another royal development concept is to promote unity and to carry out projects in the spirit of cooperation. Participating agencies are encouraged to be united in action and in mind, to sublimate their egos and not, as is all-too-common, to engage in the practice of unilaterally trying to dominate and undertake. Instead, agencies should work together for the people's good with no agency usurping control of the project. Examples can be found in the Royal Development Study Centres, where a new type of management is practiced providing 'One Stop Service Centres for the Farmers.' This is the first time such a concept has been introduced in the Thai government service.

กระบวนการทางธรรมชาติต้องใช้เวลา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีรับสั่งเองในหลายๆครั้งว่า กระบวนการทางธรรมชาติจะต้องใช้เวลา ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด คือ การพัฒนาศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาคันทรง ใช้กระบวนการทางธรรมชาติ ใช้เวลาดัง 12-15 ปี

ในกรณีของโครงการหลวงพระเจ้าอยู่หัวทรงเคยรับสั่งกับหัวหน้าสหประชาชาติด้านยาเสพติดว่า งานบนเขานั้นอย่างน้อยต้องใช้เวลาถึง 30 ปี โครงการหลวงเองอยู่มา 40 ปีแล้ว ได้รับความสำเร็จในเรื่องปลูกพืชทดแทนฝิ่น และชาวเขาได้รับการพัฒนาถือเป็นตัวอย่างการพัฒนาที่ยั่งยืนที่สำเร็จโครงการหนึ่ง

15 years

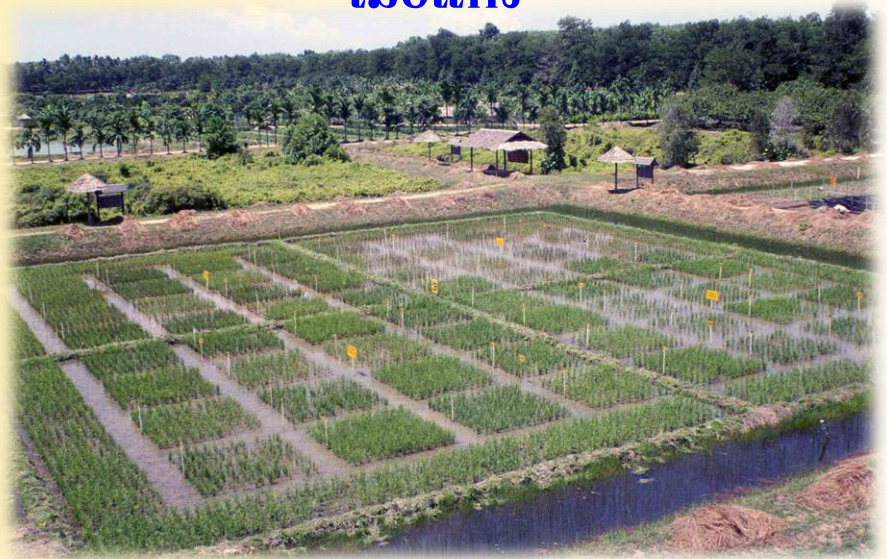
Khao Hin Son RDSC – The natural way remedy for deteriorated soil

เขาคินซัน (ดินทรายมีแร่ธาตุน้อย)*

การเกิด
Jarosite (สีเหลืองฟาง)
เมื่อแห้ง

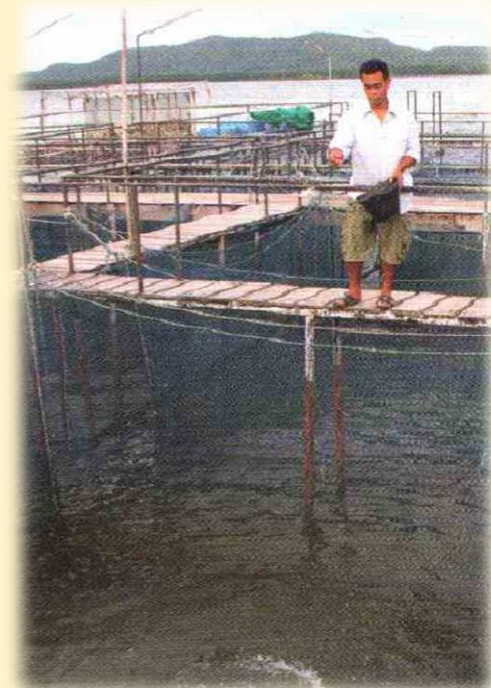
**Pikun Thong RDSC – Model for
using acid sulphate soil**

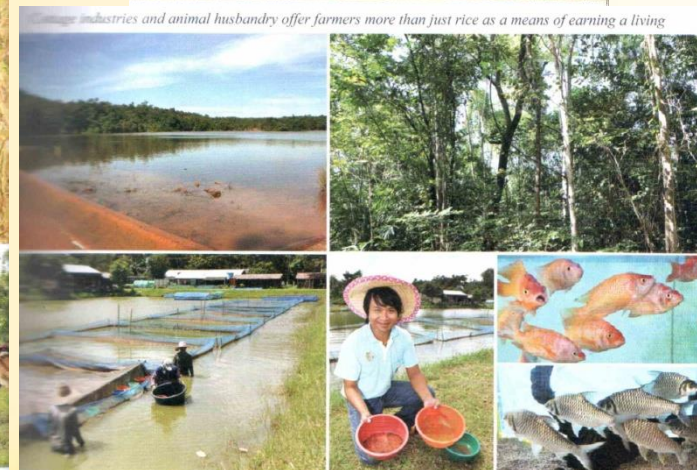
พิกุลทอง (ดินเปรี้ยวจัด ดินพรุ)*

* คำอธิบายในวงเล็บ เป็นพระราชวินิจฉัย เกี่ยวกับดินที่ทรงบันทึกไว้ด้วยพระองค์เอง นับว่าเป็นพระราช วินิจฉัยเกี่ยวกับคนที่สิ้น กระจับ และถูกต้อง ทรงเน้นถึงปัญหาที่มากับดินเป็นเรื่องสำคัญ ทำให้เราเห็นปัญหาทั้ง 6 ศูนย์ เป็นเรื่องของดิน เป็นเรื่องที่จะต้องแก้ไข

Kung Krabaen RDSC - Site for life creating soils

อ่าวคุ้งกระเบน (ดินเพื่อชีวิต)*

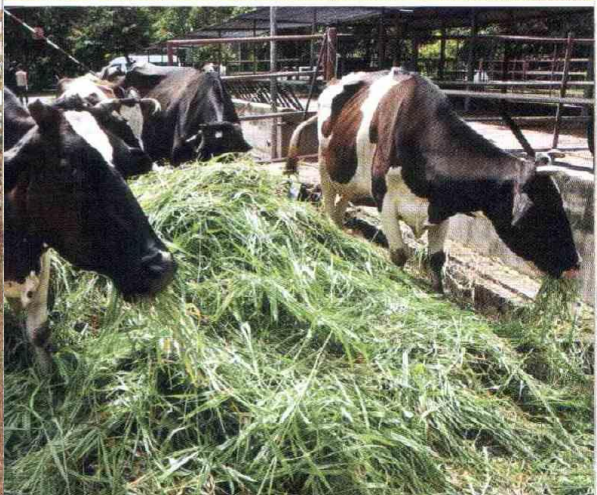
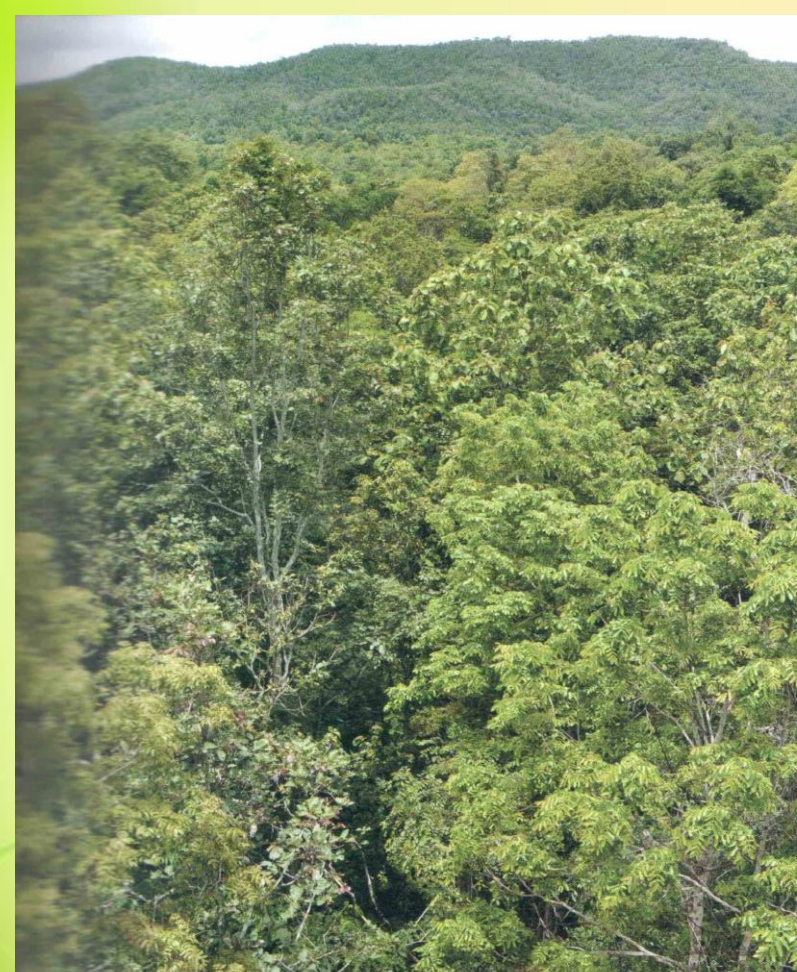

The region once suffered from substandard soil conditions caused by indiscriminate deforestation

Phupan RDSC – Model for NE soil and water management

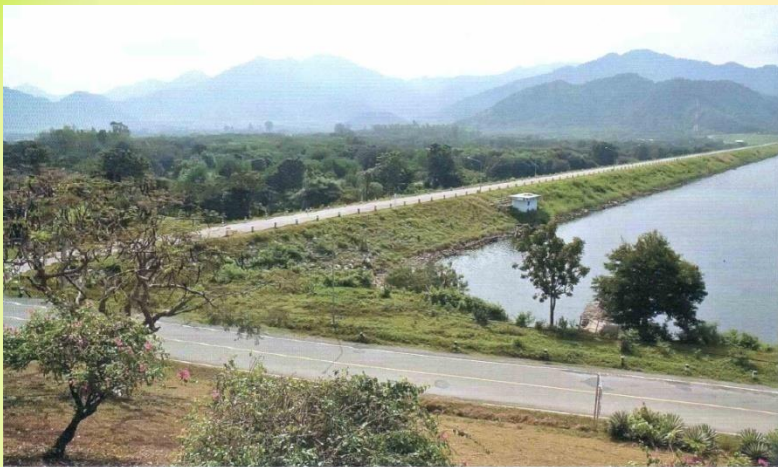
ภูพาน (ดินทราย เต็มขาดน้ำ)*

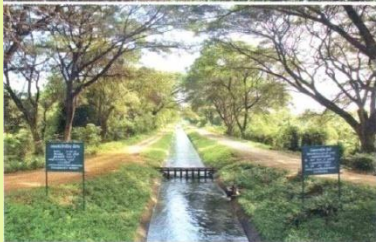
Huai Hong Khrai RDSC was established to combat drought and forest fires inspired by large scale forest poaching in the Pa Khun Mae Kuang National Park

Huai Hong Khrai RDSC – Model for watershed management

ห้วยฮ่องไคร้ (ดินกรด แห่งแล้ง)*

This land, at one time described by His Majesty as "desert-like", was transformed into an area rich in crops

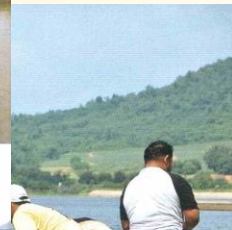
Speaking in 1983 about the problems associated with Cha-am District, His Majesty the King concluded "...This and the nearby areas used to be very fertile. There was plenty of water in the waterfall and water courses all year round. However, the degradation of forest causes the dry spells and unpredictable rainfall patterns. It can be predicted that the place may eventually become a desert".

The objective of Huai Sai RDSC, which was established in April 1983 and covers an area of approximately two thousand five hundred hectares, was to act as the centre of development of forestry for multipurpose use. Farmers in the area were encouraged to participate in reforestation efforts and conservation. Wet fire-breaks were created and water sources developed

Rehabilitated soil and lakes in Huai Sai and surrounding areas has given farmers a future in agriculture, aquaculture, and animal husbandry

The study centre works with government agencies to ensure a coordinated approach towards community development

Huai Sai RDSC – Model for remedy of sandy soil with pan and use of vetivers

ทิวทราย (ดินทราย มีแร่ธาตุน้อย)*

พระราชอัจฉริยะอีกหนึ่งที่ควรกล่าวถึงก็คือ หลังจากที่ได้ศึกษาเรื่องดิน
เปรี้ยวมา 40 ปี (จาก ดร.มอร์แมน) ก็สามารถอธิบายให้นักเรียน
โรงเรียนเขาเต่าและอื่นๆ ฟังได้อย่างชัดเจน (ยืนยันได้โดย
ดร.พิสุทธิ วิจารณ์)

- เมื่อเข้าเฝ้าที่หัวหิน เมื่อปี 2535 ก็สามารถอธิบายถึงกิจกรรมที่
เกี่ยวกับโครงการแก่งดินได้อย่างชัดเจน ให้ดร.มอร์แมนฟังและ
เน้นเรื่องการรักษาระดับน้ำใต้ดินได้อย่างถูกต้อง หากสามารถ
บังคับน้ำใต้ทางภาคใต้รับสั่งถึงเขื่อนบางนรา เขื่อนสุดท้ายที่จะทำ
ให้สามารถบังคับระดับน้ำได้
- ดร.มอร์แมน ได้พิสูจน์ให้เห็นว่า รากของหญ้าแฝกสามารถทำให้
ดินเกาะตัวที่ราก ซึ่งเป็นตัวช่วยที่สำคัญในการอนุรักษ์ดินของแฝก

ดร. นอร์แมน เข้าเฝ้าครั้งแรกที่เขาเต่า อำเภอหัวหิน
เมื่อ พ.ศ. 2506

ดร.พิสุทธ์ วิจารณ์ วิจัยดินถวายเป็นที่เขาคำ
เมื่อทรงสอนหนังสือเด็กนักเรียน เมื่อ ตุลาคม พ.ศ 2544

ดร. มอร์แมน เข้าเฝ้าครั้งสุดท้าย ที่พระตำหนักไกลกังวล หัวหิน
เมื่อ 21 กันยายน 2535

ดร. มอร์แมน อธิบายเรื่องการเกาะตัวของดินที่รากหญ้าแฝก ห้วยทราย อำเภอหัวหิน
เมื่อ 22 กันยายน 2535

“เมื่อเด็กรุ่นใหม่ได้มีที่เรียน เด็กเรียนดีอาจจะเรียนจบปริญญาหรือประกาศนียบัตร ส่วนเด็กที่เรียนไม่ค่อยดีก็จะเปลี่ยนไปเรียนวิชาชีพ เช่น ช่างไม้ ช่างปูน ช่างยนต์ และช่างเชื่อม เป็นต้น เมื่อสำเร็จแล้วก็จะไปหางานทำนอกหมู่บ้าน พวกเขาเกษตรในพื้นที่จัดสรรต่าง ๆ ก็จะน้อยลง เมื่อดำเนินการไปนาน ๆ หลายสิบปีชาวไทยภูเขาเหล่านี้ก็จะ เป็นชาวเราหรือชาวไทย ปัญหาการบุกรุกทำลายป่าก็จะหมดไป เพราะราษฎรทุกคนรอบคร้วมีรายได้หลัก และรายได้เสริมพอมีพอกินแล้ว จึงไม่คิดทำเรื่องผิดกฎหมายต่อไป”

ความสำเร็จบนดอย

ความสำเร็จบนที่ราบ

คงจะไม่มีใครอีกแล้ว แลผมยังเป็นพระเจ้าแผ่นดิน
ซึ่งเสด็จแทบจะทั่วทุกแห่งของประเทศไทย
ตลอดเวลาที่ท่านครองราชย์ ประมาณ 50 กว่าปี
เพราะทรงอยากทำ เพื่อพสกนิกรของพระองค์ สม
ดังที่เคยรับสั่งไว้ว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุขของชาวสยาม” (ซึ่งหมายถึงคน
ไทยโดยเฉพาะ)

เบื้องหลังการมีดินโลก ซึ่งเป็นวันเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคม ซึ่งถือว่าเป็นเกียรติอย่างสูงกับพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 และประเทศไทย และนี่คือวันที่สมาชิกของสหประชาชาติ 179 ประเทศ ทุกปีในวันที่ 5 ธันวาคม จะต้องจัดงานฉลองวันดินโลก และรำลึกถึงพระองค์ท่าน นายระพีภัทร จันทรศรีวงศ์ อัครราชทูตไทยประจำ FAO กล่าวอย่างภูมิใจในฐานะที่เป็นผู้ที่เอาเข้าที่ประชุมใหญ่ ครั้งที่ 68 สหประชาชาติ สำเร็จ เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2556 โดยถือว่าเป็นสารงานของสหประชาชาติ

เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2560 สหประชาชาติที่กรุง
นิวยอร์ก ได้มีวาระพิเศษ ครั้งที่ 71 เพื่อเฉลิมพระ
เกียรติพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 โดยมีตัวแทนจากทุก
ทวีปได้มีโอกาสแสดงความไว้อาลัยแด่ พระบาทสมเด็จพระ
พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มี
การถ่ายทอดมาถึงประเทศไทย และหลายท่านแสดง
ความไว้อาลัยอย่างจับใจในวาระดังกล่าว

เกิดพระเกียรติกษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่

พวกเราคงทำได้แค่นี้
แต่ก็ภูมิใจยิ่งที่ได้ทำ
ภูมิใจที่ได้สนอง ณ เบื้องพระยุคลบาท
ภูมิใจที่ได้ถูกเรียกใช้โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9
เหนือสิ่งอื่นใดความภูมิใจนี้ จะไม่มีทางลืมเลือนไปได้

ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.สันทัต โจนสุนทร ราชบัณฑิต
ประธานมูลนิธิวิทยาศาสตร์การเกษตร
อดีตนายกราชบัณฑิตยสถาน
อดีตนายกสมาคมดินและปุ๋ยแห่งประเทศไทย

ขอบคุณและสวัสดิ์

